

Základní škola Merklín, okr. Plzeň – jih

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE **2020-2025**

Školní preventivní strategie je součástí ŠVP
(viz bod 7 Příloha – příloha č. 3)

Školní preventivní strategie

Současný stav problematiky

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, program je nejméně jednou ročně vyhodnocován, sleduje se průběh a účinnost jednotlivých aktivit. Pro školu je závazný a podléhá kontrole České školní inspekce.

Nárůst různých sociálně patologických jevů včetně zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního věku se stává celospolečenským problémem. Žáci základní školy patří k nejohroženější skupině, proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice (přiměřeně k věku žáků), naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j.: 20 006/2007-51 z 16.10.2007:

Školní preventivní strategie (školní preventivní program):

- a) je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení**
- b) je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu**
- c) vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu**
- d) jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle**
- e) je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována**
- f) přizpůsobuje se kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí**
- g) oddaluje, brání nebo snižuje výskyt sociálně patologických jevů**
- h) zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí,**
- i) má dlouhotrvající výsledky**
- j) pojmenovává problémy z oblasti sociálně patologických jevů dle Metodického pokynu čl. 1, odst. 1 a případné další závislosti, včetně anabolik, dopingů, násilí a násilného chování, intolerance a antisemitismu**
- k) pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, pacientům či dětem) při ochraně jejich lidských práv**
- l) podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity)**
- m) poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.**

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28 ve znění zveřejněném v lednu 2012

Článek 2, odst. 7

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. přílohou dosud platných osnov a učebních plánů. Vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu, jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle, je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Přizpůsobuje se kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí. Oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování. Pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, pacientům či dětem) při zajištění jejich lidských práv a povinností. Podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou

rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity). Poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

Hlavní aktivity

- Systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu, oblastí preventivní výchovy do výuky.
- Uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny dětí a mládeže, zaměřeného na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování.
- Vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže.
- Spolupráce s rodiči případně osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu.
- Průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole či školském zařízení z hlediska rizik výskytu patologických jevů a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých.
- Diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé rizikové skupiny dětí a mládeže.
- Poskytování poradenských služeb a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro žáky, rodiče a pedagogy.

a) Stav školy z hlediska patologických jevů, její zaměření:

Vztah učitel – žák:

Je budována vzájemná důvěra mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Učitel získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, ostatními pedagogy, výchovným poradcem, ad., **dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.**

Skupinová práce:

Žáci v průběhu vyučování spolupracují. Učitel věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí **týmové práce, řešení konfliktu** (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskuzi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku.

Projektové vyučování a celoškolské projekty:

V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Umožňuje intenzivní spolupráci tříd v rámci školy. Celoškolský projekt navíc podporuje spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny:

Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostatecích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem. Žák si za podpory pedagogů buduje důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu.

Komunikace s rodiči, veřejností:

Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace. Rodiče mají také možnost navštívit výuku a zapojit se do výuky v rámci svých možností a poznávat tak prostředí školy a lépe tak chápat potřeby svých dětí ve škole.

Rodiče jsou o ŠPP informováni především prostřednictvím třídních učitelů, školního Zpravodaje a webových stránek školy. Informovanost je zaměřena zejména na oblast prevence užívání návykových látek a šikany. Rodiče každého žáka obdrží informace (na vyžádání u vyučujících nebo v rámci stránek školy – odkaz Preventivní program a jeho pododkazy), jak se zachovat, zjistí-li u svého potomka závislost či stane-li se jejich dítě obětí šikany. Pokud rodiče projeví zájem, škola zajistí seminář nebo besedu s odborníkem. Na jejich dotazy a připomínky škola zpětně reaguje.

Pedagogická diagnostika:

Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a výchovným poradcem, který se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. Případně je využíváno dalších odborných institucí (PPP aj.)

Řešení přestupků:

Porušování školního řádu, týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Jsou sledovány i další sociálně patologické jevy - šikana, vandalismus, agrese, rasismus atd. Při jejich zjištění jsou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. jednání s rodiči na úrovni výchovné komise

3. doporučení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

Zveřejnění informací:

Informace jsou zveřejňovány na nástěnkách rozmístěných v budově školy a ve školním Zpravodaji. Informace obsahují důležitá telefonní čísla a adresy (linky důvěry apod.) a další informace, které se vztahují k tématům zařazeným do Minimálního preventivního programu, zásady první pomoci při výskytu šikany. Na výběru témat umístěných na nástěnce se mohou žáci sami podílet právě svými dotazy vhažovanými do schránky důvěry nebo osobně sdělenými vyučujícím.

Program bude propagován a zveřejňován podle možností ve školním Zpravodaji, na školních webových stránkách i v regionálním tisku.

Personální zajištění prevence

Výchovný poradce:

Výchovný poradce koordinuje společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Učitelé informují výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole. Výchovný poradce navrhuje opatření, navrhuje ředitelce školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí, apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC, PPP.

Metodik prevence:

Metodik prevence spoluvytváří minimální preventivní program, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence. Koordinuje předávání informací o problematice sociálně patologických jevů ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Hodnotí realizaci minimálního preventivního programu.

Pedagogové:

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím pohovorů o prospěchu a chování, osobních setkání a dalších možnostech komunikace.

Ředitelka školy:

Sleduje efektivitu prevence sociálně patologických jevů. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

b) Stav dětí ve vztahu k patologickým jevům:

Ke zjištění aktuálního stavu sociálně patologických jevů ve škole jsou využívány práce třídních učitelů a připomínky dětí.

Potřebnost projektu

Škola nepřejímá zodpovědnost za výchovu ke zdravému životnímu stylu. Škola rodičům jen pomáhá v rozvoji dítěte jeho vzděláváním a socializací ve skupině dětí. Prevence založená ve společnosti předpokládá řadu spolupracujících složek. Vedle rodiny, škol a školských zařízení jsou to orgány sociálně právní ochrany dětí, zdravotnická zařízení, místní samospráva, poradenské instituce ve školství, policie, kulturní střediska, zájmové organizace, podnikatelské subjekty apod. Škola usiluje o integraci primárně preventivních aktivit, které sama poskytuje, se službami specializovaných zařízení.

Za problémy v oblasti primární prevence u dětí a mládeže jsou považovány:

- nedostatečná ochrana dětí před alkoholem a pasivním kouřením v rodině a na veřejnosti
- vysoká společenská tolerance k legálním drogám (alkoholu a tabáku)
- zneužívání mobilních telefonů a internetu
- liberalizace drogové politiky
- absence pocitu zodpovědnosti za vlastní zdraví
- podceňování primární prevence
- prevence pouze ve škole, po skončení vyučování (mimo budovu ZŠ) nemožnost postihu, nekontrolovatelnost žáků, absence prevence v rodinách
- nedostatečné pravomoci školních pracovníků
- postoje některých rodičů k volnému času dětí včetně jejich aktivit ve večerních hodinách

Cíle projektu

a) dlouhodobé:

Základními cíli strategie primární prevence sociálně patologických jevů na období 2020-2025 jsou:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- funkční informační systém, funkční systém vzdělávání školních pracovníků, vícezdrojové a víceleté financování projektů primární prevence.

b) střednědobé:

- vytváření a distribuce metodických materiálů žáky
- zapojování rodičů do života školy (např. nabídkou možnosti k vedení kroužků)
- zapojování do grantového systému prostřednictvím vlastních projektů
- Školní preventivní strategii (dříve Minimální preventivní program) zařadit do školních vzdělávacích programů

Cílem působení v oblasti prevence sociálně patologických jevů je **žák odpovědný za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku:**

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopné řešit, případně schopné nalézt pomoc pro řešení problémů
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek.

c) krátkodobé:

- sledování okamžitých potřeb v oblasti primární prevence
- finanční podpora školní preventivní strategie

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže zahrnuje především aktivity v oblastech prevence:

- a) násilí a šikanování včetně kyberšikany
- b) záškoláctví
- c) kriminality, delikvence, vandalismu aj. forem násilného chování
- d) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- e) xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu
- f) užívání návykových látek (vč. alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek,
- g) netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling)
- h) diváckého násilí.
- i) sexuálního zneužívání dětí

- j) syndromu týraných a zneužívaných dětí
- k) sekt a sociálně patologických náboženských hnutí

Vymezení cílové skupiny

Strategie je zaměřena na všechny žáky 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým, s přihlédnutím k začínajícím pedagogům a pedagogům bez odborné kvalifikace. Vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují MPP – výchovný poradce, metodik prevence.

Do systému informování jsou zapojeni všichni rodiče. Zvláštní pozornost je věnována těm rodičům tříd, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana, nebo výskyt návykových látek. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých byl zjištěn výskyt návykových látek a rodičům žáků – agresorů v případech šikany.

Způsob realizace

Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou:

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

Klíčové vyučovací oblasti jsou:

- **oblast přírodovědná**
(přírodopis, chemie - biologické účinky drog, chemické aspekty drog atd.)
- **oblast zdravého životního stylu**
(výchova ke zdraví - osobní a duševní hygiena, podmínky správné výživy, vedení domácnosti, volný čas apod.)
- **oblast výchovy k občanství**
(postavení rodiny ve společnosti, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace, zvyšování sociální kompetence dětí a mládeže, subjekty participující v oblasti prevence drog, proces socializace jedince, užší a širší společenské prostředí, jedinec ve vzájemné interakci se sociálním prostředím, právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle, postoj

společnosti ke zneužívání drog, reklamy, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikanování, rasismus atd.).

Znalostní kompetence žáků

1. – 3. ročník:

- žáci na úrovni věku chápou zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti o zdravém životním stylu

3. – 5. ročník:

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví
- znají zákony omezující kouření, požívání alkoholu
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

6. – 9. ročník:

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů

- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umí chápat zdraví ve smyslu celostním, ve složce fyzické, duchovní, sociální
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- ví, že zneužívání dítěte je trestné
- umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání apod.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy agrese zprostředkované médii a umí o nich diskutovat

Metody a formy pro řešení dílčích aktivit

Program je zaměřen na:

1. – 5. ročník:

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků
- základy etické a právní výchovy
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- soustředěnost na včasné diagnostikování soc.- patologických problémů ve třídních kolektivech
- důraz na spolupráci s rodiči
- nabídka volnočasových aktivit
- návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd.

6. – 9. ročník:

Přechod na druhý stupeň základní školy přináší řadu změn a z nich vyplývajících zátěžových situací – změna třídního učitele, střídání vyučujících v jednotlivých předmětech, odchod některých spolužáků (víceletá gymnázia) a příchod nových spolužáků, zvýšené nároky na objem a strukturu učiva.

- vzájemné poznávání
- vytváření vztahu důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem
- stanovení pravidel soužití třídní komunity
- formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem, která jim pomůže vyhnout se rizikovému společensky nežádoucímu chování – šikánování, užívání alkoholu a drog, vzniku různých typů závislostí apod.
- začlenění nových žáků do komunity třídy
- trénink obrany před manipulací, s uměním říci „ne“
- trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- zvládání náročných fyzických duševních situací
- umění vyrovnat se s neúspěchem
- upevňování vztahů v komunitě vrstevníků
- rozvoj schopností přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- nácvik řešení zátěžových situací
- zvýšení schopnosti odolávat nebezpečím, krizím, stresu, zátěžovým situacím (včetně odmítání alkoholu, drog, nikotinu, nevhodných způsobů chování)
- přehled životních rizik
- společenské vztahy (včetně mediální hygieny, vlivu reklamy apod.)

Preventivní témata jsou frekventována v následujících předmětech:

Jednotlivými předměty prolínají průřezová témata, která mají preventivní dopad: **Osobnostní a sociální výchova** (Osobnostní rozvoj, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena, sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, morální rozvoj, hodnoty a postoje, etika), **Výchova demokratického občana** (Občanská společnost a škola, principy demokracie), **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (globální problémy lidstva, intolerance), **Multikulturní výchova** (Kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, sociální smír a solidarita), **Environmentální výchova** (základní podmínky života, problémy životního prostředí, lidské aktivity), **mediální výchova** (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vztah k realitě)

Výchova ke zdraví: 6. - 8. ročník

- **Rodina** (stabilita, vztahy, solidarita, partnerství, rodičovství, krize a konflikty, rozvod), **Zdravý životní styl** (zdraví, nemoc, léčba, rekonvalescence, prevence, civilizační choroby, zdravá výživa, vliv médií, poruchy příjmu potravy, potravinový řetězec, péče o duševní zdraví, psychohygiena, relaxace, sebepoznání a sebepojetí), **Prevence zneužívání návykových látek** (drogy, vznik závislostí, odmítnutí drogy, legalizace drog, znaky závislosti, sekty, doping, první pomoc při intoxikaci), **Osobní bezpečí** (agrese, zločin, trestný čin, trauma, rasismus a xenofobie, domácí násilí, týrání dětí, šikana, sexuální zneužívání, vandalismus, mimořádná událost, život ohrožující stavy, pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, kriminalita mládeže, bezpečné chování, pohyb v rizikovém prostředí), **Lidská**

sexualita (puberta, dospívání, zamilovanost, pohlavní život, pohlavní identita, reprodukce, plánované rodičovství, rizika předčasného pohlavního života, antikoncepce, pohlavně přenosné choroby, prostituce, deviace, incest, kuplířství, pornografie, mravnostní kriminalita, těhotenství a porod).

Výchova k občanství: 6. až 9. ročník

Ekologie (člověk jako nedílná součást přírody, ochrana a zodpovědnost, globální problémy současného světa), **Rodina** (komunikace, význam rolí, příbuzenské vztahy, manželství, citová, výchovná, biologická, materiální, ochranná funkce rodiny, náhradní rodinná péče), **Pravidla života v komunitě** (škola, vrstevníci, obec,..., socializace, solidarita, komunikace, média), **Kultura** (rozmanitost kulturních projevů, etika, rovnocennost kultur, náboženská snášlivost a tolerance, etika a etiketa, konzumní společnost), **Lidská práva** (práva a povinnosti, rovnost a nerovnost, konflikt a jeho řešení, svoboda, autorita, morálka, předsudky, tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace), **Osobnost** (rozdíly mezi lidmi, sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, seberozvoj, řešení problémů, poznávání skutečnosti, agrese, asertivita, stres, konflikt, duševní zdraví, smysl života, štěstí, životní plány, adaptace), **Právo** (mravní a právní normy, základní práva, trestná činnost mladistvých, rodina), **Volba povolání, Sekty a nebezpečná hnutí**

Prvouka: 1. až 3. ročník:

Zdraví, Ochrana člověka za mimořádných situací – Osobní bezpečí – Bezpečně na silnici, v přírodě, doma i venku, pozor na neznámé lidi, rozeznání nebezpečí, vztahy mezi vrstevníky, chování k postiženým lidem, šikana, rasismus, tolerance, drobná kriminalita, prevence kouření a návykových látek, dopravní výchova

Přírodověda, Vlastivěda 4. a 5. ročník

Ochrana zdraví, bezpečné chování, chování k postiženým lidem, ochrana člověka za mimořádných událostí, výchova ke zdraví – osobní bezpečí, prevence zneužívání návykových látek, výživa a zdraví, základy rodinné a sexuální výchovy, krizové situace, šikana, deviantní osoby, krizová centra, návykové látky, konflikty v mezilidských vztazích, vztahy v globálním rozměru (státy, kultury, lidské rasy)

Přírodopis: 6. až 9. ročník

Jedovaté a nebezpečné rostliny a houby, ochrana přírody a životního prostředí, lidská plemena – rasismus, xenofobie, nacionalismus, netolerance, požívání nebezpečných látek ohrožujících zdraví, bezpečnost práce v předmětu

Chemie: 8. a 9. ročník

Nebezpečné látky, alkoholy, toluen a jiné zneužívané uhlovodíky, bezpečnost práce v předmětu

Zeměpis, Dějepis: 6. až 9. ročník

Mezinárodní spolupráce, globální problémy lidstva, tolerance mezi národy, státy, kulturami, multikulturalita, život lidí a vzájemné vztahy, rasismus, intolerance, xenofobie, kultura – rozmanitost a rovnocennost kulturních projevů, komunikace, ochrana životního prostředí, etnika a národy – vzájemná rovnocennost

Fyzika: 6. až 9. ročník

Bezpečnost práce v předmětu, energie – bezpečnost a ochrana zdraví člověka, ochrana životního prostředí

Tělesná výchova: 1. až 9. ročník

Bezpečné chování, vztahy v kolektivu, mezi vrstevníky, šikana, zdraví, 1. pomoc, hygiena.

Český jazyk, Čtení, Anglický a Německý jazyk, Výtvarná výchova, Informatika: 1. až 9. ročník

Práce s tématy primární prevence - rasismu, intolerance, drog, šikany, zdraví, bezpečného chování a chování k postiženým, kriminality a vandalismu, komunikace mezi vrstevníky, v rámci rodiny, kolektivu, sounáležitosti a toleranci a rodinných problémech krizi, bezpečnost práce v předmětu (informatika)

Vyhodnocení preventivní strategie

Vyhodnocení se týká věcné podstaty realizace jednotlivých akcí a aktivit, dává přehled o počtech účastníků, finančních nákladech, schopnosti realizovat jednotlivé programy apod. a je prováděno průběžně a prezentováno na pedagogických radách, webových stránkách školy a ve výroční zprávě.

zpracoval P. Zábran